

Start la raportarea tranzacțiilor transfrontaliere în UE! Numaratoarea inversa a început și pentru România

Data de 31 august 2020 este primul termen în ceea ce privește raportarea în Uniunea Europeană (UE) în conformitate cu DAC6 - Directiva europeană care impune contribuabililor sau intermediarilor să raporteze, în scop fiscal, anumite tranzacții transfrontaliere. Deși acest termen a fost amânat cu șase luni în majoritatea statelor europene în contextul pandemiei de COVID-19, inclusiv în România, data limita de raportare a tranzacțiilor „istorice”, încheiate în perioada 25 iunie 2018 – 30 iunie 2020, a rămas 31 august 2020 în state precum Austria, Germania, Finlanda și, în anumite cazuri, Polonia, jurisdicții în care se afla parteneri comerciali importanți ai multor societăți din România. Aceasta înseamnă, ca începând din 31 august, inclusiv tranzacții care implica societăți comerciale din România vor fi raportate către autoritățile fiscale din diverse state membre UE.

Pentru mediul de afaceri din România, amânarea termenelor de raportare este binevenită, întrucât, în contextul incert al anului 2020, puțini contribuabili au reușit să finalizeze analiza tranzacțiilor prin prisma DAC6.

Impactul DAC6 asupra contribuabililor

Macroeconomic vorbind, este unanim acceptat faptul că schimbul automat de informații în domeniul fiscal între statele membre UE este esențial în atingerea obiectivului de a asigura o impozitare echitabilă, mai exact impozitarea profiturilor în jurisdicțiile în care este generată valoarea fiscală.

Însă, deși schimbul automat de informații este deja în vigoare în mai multe arii de câțiva ani (raportările efectuate de bănci pentru veniturile din dobânzi, raportările de tipul „Country-by-Country” pentru tranzacțiile intra-grup, raportarea soluțiilor fiscale anticipate transfrontaliere etc.), extinderea schimbului de informații asupra tranzacțiilor cu risc fiscal capătă alte dimensiuni prin prisma conținutului și modului de raportare. Practic, tranzacțiile cu risc fiscal trebuie autoevaluate pe baza unor semne distinctive, însă acestea sunt formulate de o manieră generală, astfel ca, în anumite circumstanțe, poate fi adusă în sfera de raportare orice tranzacție internațională.

Pentru contribuabilii români, implicațiile pot fi multiple, în primul rând din cauza faptului că este de așteptat că, odată raportată o tranzacție internațională conform DAC6, profilul de risc al respectivului contribuabil să crească, iar în cadrul unei inspecții fiscale, tranzacția în cauză să fie verificată cu prioritate, chiar dacă aceasta este una care se poate valida și fundamenta din punct de vedere economic și comercial.

În acest context, una dintre marile provocări în aplicarea DAC6 este aceea de a evita raportarea excesivă, din considerente de prudență. Având în vedere caracterul general și, uneori, subiectiv în ceea ce privește evaluarea semnelor distinctive, poate exista tentația ca, atunci când există dubii cu privire la caracterul raportabil al unei tranzacții, respectiva tranzacție să fie totuși raportată pentru a evita amenda pentru neconformare. Însă, în acest

caz, prudența poate avea efecte adverse pentru contribuabil, pentru ca va crea prezumția ca tranzacția raportată chiar prezintă risc fiscal, aspect dificil de invalidat ulterior, în cazul unei inspecții fiscale, și care poate avea consecințe nedorite (refuzarea unor beneficii fiscale, neaplicarea convențiilor de evitare a dublei impuneri, imposibilitatea de a beneficia de neutralitate fiscală în cadrul reorganizărilor, nedeductibilitatea unor cheltuieli etc.).

Așadar, este nevoie de precauție în identificarea tranzacțiilor raportabile pentru ca, pe de o parte, raportarea excesivă poate expune contribuabilii unor riscuri de investigații și ajustări fiscale din partea autorităților. Pe de altă parte, neidentificarea și neraportarea acestora la timp poate atrage amenzi de până la 100.000 lei pe tranzacție (una dintre cele mai mari amenzi prevăzute de Codul de Procedură Fiscală).

Cui revine obligația de raportare?

Raportarea în baza DAC6 trebuie realizată cu precădere de către intermediarii din spațiul UE (consultanți fiscali, avocați, bănci, societăți de servicii de investiții financiare etc.), însă, în lipsa raportării de către intermediari, contribuabilul relevant preia această obligație.

Totodată, este important de menționat că intermediarul care, potrivit legii, este obligat să păstreze secretul profesional (avocații, consultanții fiscali, băncile etc.), poate raporta un aranjament transfrontalier pe care îl proiectează sau la care știe sau ar trebui să știe că s-a angajat, prin acordarea de asistență sau consiliere în implementarea oricărei etape din cadrul acestuia, doar dacă obține acordul scris al contribuabilului relevant. Astfel, chiar dacă ne-am așteptat ca intermediarii să fie cei mai afectați prin prisma raportărilor și a procedurilor de implementare a DAC6 - colectarea informațiilor, obținerea de aprobări, formarea personalului care este implicat în aranjamente transfrontaliere – , obligația de raportare care revine contribuabililor relevanți nu trebuie subestimată, aceștia având ei înșiși obligația de raportare ori de câte ori nu există un intermediar sau acesta nu are obligația de raportare. De altfel, este de așteptat că intermediarii care, din prudență, vor dori raportarea unor tranzacții, să încerce să obțină acordul contribuabilului în acest scop, dar să nu îl obțină. În astfel de situații, obligația de raportare rămâne la contribuabil.

Care sunt dificultățile care pot apărea în stabilirea obligațiilor de conformare la DAC6?

Provocarea principală constă în efectuarea autoevaluării unei tranzacții prin prisma celor cinci categorii de semne distinctive prevăzute de directivă, care sunt generale și, uneori, dificil de interpretat. În plus, anumite tranzacții trebuie să treacă și un test al beneficiului principal (care să demonstreze dacă are ca scop principal evitarea taxelor) pentru a se putea considera că semnul distinctiv este îndeplinit. Acest test este unul abstract și subiectiv, dar de el depinde dacă aranjamentul este raportat sau nu.

În anumite țări, precum Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord sau Germania, există clarificări cu privire la interpretarea acestor semne distinctive, dar în România ghidul DAC6 încă se lasă așteptat. Astfel, în momentul de față, deși ne mai despart doar câteva luni până la primul termen de raportare din România, sunt încă multe aspecte neclare. Dintre acestea, menționăm interpretarea „avantajului fiscal” din cadrul testului beneficiului principal, lista concretă a jurisdicțiilor cu regim fiscal preferențial, neconcordanțe între legislația națională și textul directivei în ceea ce privește anumite semne distinctive etc.. În acest context, contribuabilii fie trebuie să își însușească cunoștințele de specialitate în materie de impozitare internațională, pentru a putea efectua autoevaluarea, fie apelează la consultanți fiscali și juridici pentru a se asigura că respectă regulile impuse de DAC6.

La toate acestea se adaugă și dimensiunea analizei și presiunea timpului, întrucât DAC6 se aplică aranjamentelor transfrontaliere „istorice” derulate între 25 iunie 2018 și 30 iunie 2020 (cu termen de raportare 28 februarie 2021), urmând ca raportarea DAC6 să se alature raportărilor fiscale recurente ale agenților economici. Pentru tranzacțiile

desfașurate după 1 iulie 2020, raportarea se face în termen de 30 de zile, care va curge de la 1 ianuarie 2021. Astfel, este oportună efectuarea analizelor și implementarea procedurilor DAC6 până cel târziu la finalul anului 2020, prima potențială raportare fiind la finalul lunii ianuarie 2021.

În concluzie, strategia UE de a se ajunge la un sistem de impozitare echitabilă continuă, poate și mai intens acum, în virtutea eforturilor de a asigura finanțarea necesară refacerii economiilor statelor membre afectate de pandemie. În acest context, efectuarea analizei și implementarea procedurii DAC6 ar trebui să devină o prioritate pentru orice societate care derulează tranzacții internaționale semnificative, întrucât procesul de analiză și conformare poate dura și câteva săptămâni.